

Nuorisovaltuuston lautakuntapaikat tekniseen lautakuntaan ja sivistyslautakuntaan

578/00.02.11/2022

KHALL 25.10.2022 § 203

Valmistelija

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, 040 688 4499,
anniina.niemela@suomussalmi.fi

Vuonna 2019 Suomussalmen nuorisovaltuusto teki aloitteen nuorisovaltuuston lautakuntapaikoista tekniseen lautakuntaan ja sivistyslautakuntaan (Khall. 17.12.2019 § 242). Aloitteessa ehdotettiin, että kumpaankin lautakuntaan valittaisiin nuorisovaltuuston edustaja ja tälle varaedustaja läsnäolo- ja puheoikeudella siten, että henkilön on oltava yli 15-vuotias. Perusteluna lautakuntapaikoille oli muun muassa se, että lautakunnissa tehdään olennaista työtä kunnan asioiden hoitamiseksi, mikä toisi nuorille aidon mahdollisuuden vaikuttaa asioihin ja tuoda näkemyksensä esille. Myös nuorten motivointi ja innostaminen vaikuttamiseen oli keskeisessä asemassa tämän aloitteen perusteluissa lautakuntapaikkoja ajatellen, koska nuorilla ei iästään johtuen ole mahdollisuutta asettua ehdolle kuntavaaleissa. Nuorisolain 24 §:n mukaan nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.

Vuonna 2019 keskustelua asiasta käytiin niin johtoryhmässä kuin kunnanhallituksen asioita valmistelevassa toimikunnassakin. Kunnanhallituksen vastauksessa aloitteeseen todettiin, että lautakuntapaikkoja ei nähdä parhaana tapana osallistaa nuoria päätöksentekoon, vaan nykyisiä osallistamisen vaihtoehtoja on mahdollista kehittää ja uusia. Vastineessa viitattiin myös palaute- ja aloitejärjestelmiin, sekä nuorisovaltuuston edustajien kutsumiseen erilaisiin työryhmiin ja ns. ajankohtaiskatsausten pitäminen virkajohdon kanssa. Tuolloin nuorisovaltuusto oli ollut toiminnassa reilut kaksi vuotta (Valt. 31.10.2017 § 176), mikä osaltaan vaikutti siihen, että toiminta oli myös päättäjille melko uutta ja yhteistyötä ei oltu ehditty yhdessä vielä kehittää.

Aloitteen käsittelyn jälkeen yhteistyötä on tiivistetty ja eritoten vuonna 2021 koronatilanteen helpottamisen jälkeen toimintaa on kehitetty ja uusia toimintamalleja on luotu, mistä esimerkkinä on nuorisovaltuuston järjestämä aamukahvitilaisuus päättäjille huhtikuussa 2022. Tämän lisäksi nuorisovaltuuston hallitus tapasi kunnanjohtajan ja hallintojohtajan toiminnan ja yhteistyön kehittämistä ajatellen. Nuorisovaltuuston edustajia on myös kutsuttu työryhmiin, kuten erilaisiin rakentamistoimikuntiin (mm. uuden koulun rakentamistoimikunta). Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat ovat olleet nuorisovaltuuston toiminnan ajan aktiivisesti läsnä valtuuston kokouksissa, jossa heillä on läsnäolo- ja puheoikeus (Suomussalmen kunnan hallintosääntö § 94).

Vuoden 2019 lopusta alkaen nuorisovaltuuston toiminta on tullut yhä enemmän tutuksi luottamushenkilöille, minkä lisäksi nuorisovaltuuston toimintamallit ovat selkeästi vakiintuneet ja vaikuttamistyötä on edelleen tehty vastuullisesti ja hyvällä asenteella. Esimerkiksi vuonna 2021 nuorisovaltuuston sääntöjä päivitettiin nuorisovaltuuston omien ehdotusten pohjalta (Khall. 21.9.2021 § 206). Lisäksi yhä useammasta kunnasta on tullut esimerkkejä nuorisovaltuuston lautakuntapaikoista, jotka on todettu toimivaksi lisäksi muiden vaikuttamismahdollisuuksien ohella.

Vuoden 2022 aikana keskustelua lautakuntapaikoista on käyty useamman otteeseen, niin päättäjien aamukahvitilaisuudessa kuin kunnanhallituksessakin, jossa nuorisovaltuuston edustajat olivat keskustelemassa asiasta 30.8.2022. Keskusteluiden kautta on päädytty siihen, että nuorisovaltuuston edustajien lautakuntapaikat tuodaan

kunnanhallituksen päätettäväksi kokoukseen 25.10.2022.

Lautakuntapaikkoja koskien on tärkeää ottaa huomioon yhtenäiset käytännöt lautakuntien välillä esimerkiksi salaisia tai ei-julkisia asioita koskien. Mikäli kunnanhallitus hyväksyy nuorisovaltuuston lautakuntapaikat, hallintojohtaja kutsuu sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan puheenjohtajat sekä teknisen johtajan ja sivistysjohtajan yhteiseen tilaisuuteen näiden yhdenmukaisten toimintamallien muodostamiseksi.

Suomussalmen kunnan hallintosäännön 133 §:n mukaan (Valt. 20.6.2022 § 34) kunnanhallitus päättää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä vaikuttamistoimielinten edustajille lautakuntien ja johtokuntien kokouksissa. Läsnäolo-oikeutta ei kuitenkaan voida antaa silloin, kun käsiteltäviin asioihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

**Kunnanjohtajan
esitys**

Kunnanhallitus hyväksyy esityksen nuorisovaltuuston edustajien lautakuntapaikoista seuraavasti:

1. Sekä sivistyslautakuntaan että tekniseen lautakuntaan mahdollistetaan nuorisovaltuuston edustajan osallistuminen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella tämän päätöksen saatua lainvoiman.
2. Molempiin lautakuntiin nimettävien nuorisovaltuuston edustajien (1 varsinainen edustaja ja 1 varaedustaja/lautakunta) on oltava yli 15-vuotiaita.
3. Kunnanhallitus pyytää nuorisovaltuustoa nimeämään edustajansa ja näille varaedustajan ao. lautakuntiin edellä mainitut ehdot huomioiden.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

**Toimeksi
Tiedoksi**

Hallintojohtaja Anniina Niemelä
Sivistyslautakunta, tekninen lautakunta, nuorisovaltuusto, johtoryhmä,
valtuusto
